

Petita història de Catalunya Religió

Dg, 13/09/2020 per Jordi Llisterri...

[Laeto animo](#)

Ja em perdonaran que avui els parli breument de nosaltres. De la història de Catalunya Religió. El canvi de director és un bon moment per fer memòria. També per recollir alguns noms (amb el risc assegurat de deixar-se'n) perquè el nom del director sempre es veu més que els altres. Ara es veurà més el de la [nova directora](#), **Laura Mor**. Però la història de Catalunya Religió està plena de gent que de forma gratuïta i anònima ho ha fet possible.

Tot va començar amb una trucada el 30 de gener de 2008. La Conferència Episcopal Espanyola presidida pel cardenal **Rouco** acaba de publicar una [nota](#) que pràcticament deia que en les properes eleccions calia votar al PP i que només hi havia una opció política possible pels catòlics. No ho deia en aquestes paraules, és clar, però tothom ho va llegir així. "Hem de fer alguna cosa! Hem de fer alguna cosa!", gairebé em cridava esverat l'interlocutor al telèfon. El problema no era el PP, el problema era que s'expulsés del món catòlic la resta d'opcions polítiques.

El que vam fer va ser quedar per dinar. Allà, d'un petit grup, en va sortir un document que van signar una cinquantena de personalitat catòliques de la societat civil catalana. Vam organitzar una presentació del document el 19 de febrer i va tenir [prou ressò](#).

És curiós perquè més enllà de la concreció del moment, bona part dels arguments d'aquell text han marcat la línia editorial de Catalunya Religió:

"Creiem que l'Església -tant el poble fidel com els seus pastors- té dret a intervenir públicament en els debats socials".

"Apostem per una laïcitat integradora i no exclouent, la 'sana laïcitat'".

"Sabem que cap projecte contingent, de caràcter sociològic o polític, no pot

pretendre tenir l'exclusivitat de representar l'Evangelí (...) Hem de proposar d'una manera serena, atraient i esperançada, sense imposicions (...) Ho hem de fer a través del diàleg i de la misericòrdia, i no pas de la confrontació”.

“El model de presència pública que promouen algunes entitats catòliques, així com el paper d'alguns mitjans de comunicació de l'Església, no afavoreixen el necessari clima de diàleg que l'Església hauria de testimoniar”.

“La recerca de la pau i de la justícia es troba en el nucli indissociable del missatge cristià i ha estat l'orientació de l'acció de l'Església per lluitar contra la violència arreu del món”.

“[Hi ha] temes opinables que no afecten 'la integritat de la fe i dels costums'.”.

(Per cert, recordaran que el 2008 va sortir reelegit Rouco com a president de la Conferència Episcopal Espanyola i **Zapatero** com a president del Govern espanyol, cosa que potser diu molt poc a favor de la nostra influència i de la dels bisbes)

D'un dinar a Catalunya Religió

Si no em falla la memòria, el grup inicial que ens vam trobar en aquella taula érem **Josep Maria Carbonell, Ignasi Garcia i Clavel, Marcel·lí Joan, Eduard Ibáñez, Josep Maria Fisa, Manuel Manonelles, Carles Armengol, Jordi Lòpez Camps** i un servidor (com veureu tot homes, també signe d'un temps). En el rerefons del que vam organitzar durant aquells dies hi havia una preocupació general: la presència pública de l'Església, un aspecte molt vinculat a la comunicació. La mirada va anar més enllà del tema polític inicial i en el qual els reunits teníem opcions diverses.

Estem en un context en el que coincideix diversos factors. La jerarquia eclesiàstica espanyola cada vegada es decanta més cap a un espectre sociopolític i estan prenent força diversos espais digitals en els que sistemàticament s'ataca el perfil propi de l'Església catalana. Només se sent una veu cridar que no representa ni expressa la nostra realitat eclesial plural.

Encara més preocupant, això ajuda a una laïcitat exacerbada a difondre una visió de la religió com una cosa tronada i del passat. S'estén aquella idea que la religió és un fet privat, que no ha de sortir de la sagristia, en decadència i cada vegada més irrellevant. La projecció permanent d'una imatge negativa o encarcerada del fet religiós ajuda a avalar aquests arguments. A estendre aquesta percepció encara que no sigui real.

Finalment, també certs sectors de l'anomenat progressisme eclesial es focalitza excessivament en la crítica a aquells factors que grinyolen de l'Església. Sigui en l'àmbit de la disciplina eclesiàstica o de la doctrina. Fàcilment amb aquesta crítica necessària troba l'aplaudiment i l'altaveu dels mitjans de comunicació. És un debat que no es pot obviar però que en determinats moments també ha estat paralitzant. Un debat que cal que serveixi per avançar, no per tirar-se pedres a la teulada.

Així, ens trobem en un bucle en el que els sectors integristes que per motivacions polítiques dibuixen l'Església catalana com un desastre decadent per estar massa arrelada a Catalunya i haver cregut en el Vaticà II, de rebot es retroalimenten amb

els sectors laïcistes que ja els convé aquesta versió autodestructiva de l'Església i que a vegades també es genera des de sectors més revolucionaris de la mateixa Església que alhora s'enfronten a l'integrisme.

També es comença a veure que la informació religiosa ja no passa només per la vida eclesiàstica -que molta gent ja no entén o no li interessa- sinó que ha ser sobre la vida de la comunitats religioses. De les persones. La constatació també és que molts mitjans informatius religiosos no transcendeix prou i que haurien d'arribar més enllà del món confessional. En aquell moment ja comencen a tenir presència digital algunes entitats religioses, però és molt dispersa, incipient i amb poca difusió.

Després del primer dinar, el grup inicial es va continuar reunint amb aquests temes de discussió sobre la taula. I "l'hem de fer alguna cosa" es va acabar concretant a finals de desembre de 2008. Crearem un portal informatiu sobre l'actualitat religiosa a Catalunya. Josep Maria Carbonell, crec que ja al mateix dia, va batejar-lo com Catalunya Religió.

Com que a la taula hi havia un periodista que es dedicava a la informació religiosa des dels anys 90, tenia un blog des del 2006 i semblava que es movia prou bé pel món digital, van encarregar el projecte a un servidor que passava per allà.

L'impuls inicial

Hi ha dos tipus de fundacions: les que tenen diners per repartir i les que en demanen. El nostre cas no érem ni tant sols una entitat. I tampoc a la taula hi havia ningú amb patrimoni sobrer per posar en marxa el projecte. Perquè estava clar que una manera de diferenciar el producte era que tingués els recursos per comptar amb una estructura professionalitzada. Austerà i versàtil, però professionalitzada.

Van començar dues feines paral·leles. Definir el projecte periodísticament, i finançar-lo amb garanties de continuïtat. Cal dir, que els dos van ser prou fàcils. Per la primavera del 2009 ja es va començar a veure que el projecte era viable i es va crear l'Associació Cercle d'Estudis Conciliars per dotar-lo de personalitat jurídica. És l'entitat que després es va convertir en l'actual Fundació Catalunya Religió.

Van confluïr dos factors per fer-ho possible. Les persones impulsores i les entitats que hi van donar suport.

Dels impulsors del projecte tres s'hi van implicar més directament en cos i ànima i van marcar el perfil de Catalunya Religió i la dinàmica durant els primers anys: Josep Maria Carbonell, Ignasi Garcia i Clavel i Marcel·lí Joan. Són els veritables pares de Catalunya Religió. Gràcies a ells ràpidament es va trobar la complicitat de diverses entitats. Francament, les persones responsables d'aquestes entitats hi van creure gairebé a cegues.

En primer lloc els religiosos. Cal destacar el nom del claretià **Màxim Muñoz**, que des de la Unió de Religiosos de Catalunya va facilitar el suport de les congregacions religioses que els primers anys van ajudar-nos més econòmicament: Claretians, Maristes, Vedruna, Jesuïtes, Escolapis i l'Abadia de Montserrat. En el

anys següents s'hi van anar incorporant una llista més llarga amb les principals congregacions religioses amb presència a Catalunya: La Salle, Salesians, Caputxins, Franciscans, Sant Joan de Déu i Lestonnac. Hem d'agrair que fins ara les congregacions religioses que s'han sumat al projecte han mantingut el suport any rere any.

En segon lloc, algunes entitats catòliques que també es van comprometre a donar continuïtat a patrocini com la Fundació Blanquerna, l'IQS i la Junta Constructora de la Sagrada Família. Després s'hi han sumat de manera estable altres entitats com la Fundació Pere Tarrés o el CPL, i fora de l'àmbit eclesial, l'Obra Social "la Caixa".

I, finalment, des d'Afers Religiosos de la Generalitat, la llavors directora general, **Montserrat Coll**, va ser una de les persones que va acollir amb més interès el projecte. Una subvenció per posar-lo en marxa va ser el salt definitiu que ens va permetre iniciar Catalunya Religió amb certa solidesa.

Com veuran, encara que tots els impulsors proveníem del món catòlic (principalment de l'Acció Catòlica) no he citat els bisbes. Fa un parell d'anys en una visita a Barcelona el director del diari catòlic *La Croix*, **Guillaume Goubert**, va expressar-ho de la millor manera que ho he escoltat mai: "A vegades anem davant dels bisbes, a vegades al costat de bisbes, i a vegades darrera dels bisbes. Però mai en contra dels bisbes". Aquest era el plantejament. Que el projecte no depengués jeràrquicament dels bisbes ens donava més llibertat, però tampoc volia dir que féssim un projecte en contra de la jerarquia. Abans de presentar-se en societat vam tenir algunes converses amb ells per explicar-los el que volíem fer. Crec que sempre hem mantingut una relació de respecte i cordialitat mútua, que no necessàriament passa per dir només el que els agrada escoltar.

Paral·lelament, la concreció del formant del projecte va recaure amb el primer equip de redacció que vam formar: **Carla Herrero** com a redactora, i **Joan Salicrú**, **Ramon Bassas**, **Eloi Aran**, i **David Casals** com a col·laboradors.

11 de setembre de 2009

L'inici oficial del Catalunya Religió es va fixar per l'11 de setembre de 2009. Aquí hi ha una mica de trampa, perquè aquell dia no va poder estar tot a punt. Per justificar-ho, podem donar tota la culpa als informàtics que vam contractar en aquell moment i que ja no estan entre nosaltres. Però l'11 de setembre sí que es va posar en marxa Catalunya Religió amb una versió reduïda amb les primers firmes als blogs i un recull de notícies.

En els blogs vam aplegar noms ben potents com **Francesc Torralba**, **Josep M. Rovira Belloso**, **Teresa Forcades**, **David Jou**, **Xavier Melgarejo**, **Francesc Riu**, **Octavi Fullat**, **Ramon Colom**, **Laia de Ahumada**, **Viqui Molins**, **Francesc Romeu**, **Guillem Correa**, **Andreu Ibarz**, **Jesús Renau**, **Lluís Serra**... Tots hi han col·laborat sempre voluntàriament.

Per suplir el format informatiu que no estava a punt al setembre, van improvisar el que després ha resultat ser un dels espais amb més recorregut de Catalunya Religió: el recull d'enllaços de notícies vinculades al fet religiós que publicaven altres mitjans. Des del primer dia, cada mati i amb actualitzacions permanent. El

recull de premsa ha estat un dels serveis més valorats pels lectors. Estalvia la feina de buscar les coses i alhora permet llegir una ampla pluralitat de notícies i opinions, fins i tot moltes vegades a les antípodes de la línia editorial de Catalunya Religió. Sempre hem pensat que el lector és intel·ligent.

Oferir i sumar

Finalment al desembre de 2009 vam poder presentar totes les seccions i el format complet del portal amb un [editorial](#) que era una declaració d'intencions totalment vàlida avui: "Catalunya Religió: oferir i sumar".

D'editorials se n'han fet poques. Qualsevol mitja de comunicació ja fa una editorial cada dia escollint i jerarquitzant els temes. Però en l'inici vam marcar alguns punts que han estat els referents de la línia editorial.

"Per sort, ja no vivim en una societat confessional, però això no vol dir que les persones haguem abandonat les nostres inquietuds religioses. El fet religiós no és un fet aliè a les persones i al país".

"Un nou portal d'internet per visualitzar la rellevància del fet religiós dins d'una societat democràtica i plural. Un nou espai de presència i d'incidència pública del cristianisme com a religió majoritària, així com de les altres expressions religioses també arrelades al país. Sense imposicions, els seus criteris i valors també fan una aportació positiva al conjunt de la ciutadania".

"En la configuració com a país és de justícia reconèixer el paper determinant l'Església catòlica, una Església catalana que avui conserva dues actituds determinants: la decisiva adhesió a la renovació del Concili Vaticà II i a un cristianisme obert i dialogant, viscut entre la gent, i la identificació amb la cultura i llengua catalana com a expressió de la identitat pròpia de Catalunya. És el catolicisme que s'expressa a Arrels Cristianes de Catalunya i en les resolucions del Concili Provincial Tarraconense".

"CatalunyaReligió.cat informarà i opinarà. Les notícies, contrastades amb rigor i professionalitat. Les opinions, de qualitat i plurals. Volem informacions servides amb veracitat. Volem les opinions amb la màxima llibertat i respecte als altres".

"És hora de sumar i no de restar. El que volem és fer un servei de proposta donant la rellevància que mereix el fet religiós i visualitzar-lo en la Catalunya d'avui".

Catalunya i religió, en el que "proposta" és segurament la paraula clau.

Estem parlant del 2009 i a Catalunya ha plogut molt i amb intensitat des llavors.

El context eclesial ens ha posat més fàcil fer aquesta proposta. En una primera etapa pel nivell intel·lectual del papa **Benet XVI**. Lluny dels estereotips inicials va ser un pontificat que a través d'una fe raonada va aplanar una renovació de l'Església que posava la fe en el centre. Amb el papa **Francesc**, la conciliaritat de l'Església catalana torna a caminar totalment compassada amb Roma. I en l'àmbit religiós en general, cada vegada ha estat més fàcil trobar a Catalunya interlocutors que puguin donar veu a totes les tradicions religioses presents a casa nostra.

Però en el context polític el [procés](#) ha estat més complicat. En tot cas, podem afirmar que cap veu autoritzada que amb respecte ha volgut expressar el seu punt de vista polític ha trobat mai la porta tancada a Catalunya Religió. El nostre paper ha estat explicar i recollir els punts de vista que han fet públic les diverses entitats i persones que han parlat durant aquests anys. Als qui hagin considerat que el seu parer no ha quedat prou recollit a Catalunya Religió, els demano sincerament disculpes. També he de dir que en els moments políticament més sensibles hem intentat prendre decisions escoltant a tothom. Però al final, cal prendre decisions. Com dèiem el 2009, el que hem intentat és alinear-se amb *Arrels Cristianes* ([document](#) episcopal que des del Concili Provincial compta amb l'aval explícit de la Santa Seu) que reconeix el fet nacional de Catalunya i tot el que se'n deriva.

Veuran també que malgrat tots els impulsors de Catalunya Religió pixem aigua beneïta, no hi apareix la paraula evangelització. Crec que la informació religiosa és un pas previ que fa possible la difusió del missatge i el fet religiós. Que facilita la creació de comunitat i la vivència religiosa de la persones. Però és un pas previ, posterior o paral·lel a la descoberta i la vivència de la fe. Una informació religiosa serena ajuda a aixecar l'interès pel fet religiós o a desfer recels i estereotips. Ofereix una plataforma d'aterratge més suau a la descoberta del fet religiós. Però la informació religiosa no s'ha de fer amb paràmetres evangelitzadors o catequètics. S'ha de fer en paràmetres periodístics.

L'actualitat religiosa des de Catalunya

Un dels pànics infundats en posar en marxa Catalunya Religió va ser: "Com omplirem el portal cada dia? Hi haurà prou temes per un àmbit tant especialitzat?". Infundat perquè el fet religiós és tan transversal i viu a Catalunya que podríem generar deu vegades més informacions de les que publiquem. Catalunya Religió funciona perquè la vitalitat del fet religiós a Catalunya és real.

Sempre ens han dit que a Catalunya Religió "hi surten moltes coses". Crec que un dels encerts de Catalunya Religió és haver-ho aconseguit sense una gran estructura. I això ha estat possible perquè hem treballat amb un equip molt flexible. Mai hi ha hagut ningú amb dedicació exclusiva al projecte. Però tothom, en la parcel·la que tenia encarregada, hi ha aportat el 100%. Enlloc de crear una redacció d'una o dues persones, hem creat un equip que, compartint la seva feina amb altres ocupacions, ha fet més ric el projecte. Més auster i en alguns punts precari, però més ric. Joan Salicrú van ser una de les persones que amb les seves propostes més va ajudar a donar a forma a la dinàmica àgil de redacció de Catalunya Religió.

Això ens ha permès, per exemple, tenir una exclusiva mundial i [anunciar](#) que el papa Benet vindria a Barcelona el 2010. Una exclusiva gràcies a la **Marta Nin**, que des de Roma ha estat una de les col·laborades més potents que hem tingut.

Amb equip també hem pogut desplegar un bon seguiment de moments forts com la mateixa [visita del papa a Barcelona](#). La [renúncia](#) de Benet XVI, les [entrevistes](#) dels catalans a Roma que vam realitzar amb **Eulàlia Muntané**, i [l'elecció](#) de Francesc. O en ple més d'agost els [atemptats](#) a Barcelona i la seva repercussió en les comunitats religioses.

També Catalunya Religió ha tingut un paper rellevant en generar discurs al voltant de temes polèmics. Alguns que tornen cíclicament des del laïcisme com la confusió entre classe de religió i adoctrinament, els privilegis de l'Església, l'arraconament de l'escola concertada, els debats des de la visceralitat sobre el dret a vida, o darrerament les immatriculacions... O un clàssic com la continuïtat de la Sagrada Família. Altres tornen des de l'integrisme com la destrucció de qualsevol arrelament de l'església al país o la inquisició permanent des del seu concepte d'ortodòxia al clergat i a les comunitats religioses catalanes. I sobretot [contra](#) el papa Francesc. Sempre n'hi ha que estan a punt amb el trabuc a la mà. Punt i apart és el tema del abusos a menors.

La voluntat ha estat no utilitzar mai les mateixes armes des de Catalunya Religió, com l'anonimat, la tergiversació dels fets o la mentida sistemàtica. Ni tant sols anar treure els ulls a ningú (i en alguns moments no per falta de ganes).

La voluntat ha estat reforçar aquells arguments verificables que normalment no tenen cabuda en altres espais. Una cosa és explicar-ho d'una altra manera o remarcar fets i opinions que creiem que no es difonen prou, i l'altra és mentir. Hi ha diverses maneres d'explicar els fets, però no fets alternatius. En el tema dels abusos és el cas més evident. Mai s'ha negat [la realitat](#), però s'ha intentat posar-la en el context i sobretot explicar que fa avui l'Església en aquest àmbit.

La centralitat no és el punt mig, aquell que no fa ni fred ni calor. "Conec les teves obres i sé que no ets ni fred ni calent. Tant de bo que fossis fred o calent! (Ap 3, 15)". La centralitat és fugir dels extremismes i acollir un espectre ampli.

Una altra manera d'enfocar els temes és girar la mirada cap el que fan realment les comunitats religioses a Catalunya i no només el que donen de si els titulars dels diaris. Aquí ha estat clau els darrers anys el puntal que ha significat per Catalunya Religió comptar amb dues periodistes que estimen la informació religiosa. La Laura Mor i la **Glòria Barrete**. Gràcies a elles s'han publicat series d'articles imprescindibles com la dels [joves](#), els [religiosos](#) o les [dones](#).

Catalunya Religió també ha funcionat per les idees i propostes d'una perspectiva més de servei que han gestionat el Ramon Bassas i l'Eloi Aran. El cas més clar són els [mapes](#) de Setmana Santa, de llarg el servei més visitat del portal. Alhora la veu de les tradicions no catòliques ha estat recollida especialment als inicis pel David Casals i després per l'**Alba Sabaté** i la **Lucia Montobbio**. Recentment ens ha permès [veure](#) el que gairebé no s'ha explicat enlloc més: com vivien el confinament aquests comunitats. I com sempre tot això funciona perquè hi ha algú amagat a la sala de màquines, el que avui fa com a redactor l'**Ignasi Escudero**.

"T'ho pots creure"

El moment que va certificar clarament que Catalunya Religió havia trobat el seu espai va ser la celebració dels 5 anys. De fet, més enllà del nombre de visites, hi ha una manera de saber si el que fas interessa a algú: quan et truquen per sortir-hi. I això ja ha passat des del primer dia.

L'acte de [celebració](#) dels cinc anys van visualitzar que Catalunya Religió havia aconseguit sumar i d'aquesta manera ajudar a crear una comunitat. La comunicació és una eina per aproximar persones quan s'utilitza per donar a

conèixer el que tenen en comú. És en aquest sentit que es diu que la comunicació és una eina imprescindible per a la comunió.

També van voler destacar un servei important per la finalitat del projecte: l'ús que en feien com a font d'informació els periodistes d'altres mitjans. Fa 30 o 40 anys les redaccions dels principals mitjans de comunicació tenien a la redacció almenys un periodista especialitzat en religió. En molts casos fins i tot eren capellans contra els qui no es pot competir en coneixement del tema i en accés a les fonts d'informació. **Jordi Piquer, Joaquim Gomis, Joan Subirà, Josep Bigordà...** són alguns dels noms il·lustres més recents d'una realitat que ja ha passat a la història. Avui en prou feines queda algun periodista especialitzat en les redaccions més grans i sempre compartint la seva dedicació amb temes de societat o cultura ben diversos.

El [vídeo](#) que vam fer dels cinc anys explica com Catalunya Religió també és útil a altres mitjans. I estem encantats quan ens copien o s'hi inspiren, perquè l'objectiu final és la difusió del fet religiós. En aquest àmbit Catalunya Religió ha guanyat una credibilitat, que alguns han definit com a "font oficiosa". Potser no ho expliquem tot, però com deia el lema dels cinc anys, el que expliquem "T'ho pots creure".

10 anys i més

Arribats on volíem arribar, Catalunya Religió va obrir una reflexió de futur. Parlant amb diversos companys de viatge es va anar van anar concretant nous projectes estratègics.

Una constatació de l'experiència feta és que a més de mitjà de comunicació moltes vegades des de Catalunya Religió acabàvem fent tasques d'agència de comunicació. "Ens podeu ajudar a difondre això?", era una petició habitual de les entitats religioses. Algunes sense estructura de comunicació o ben precària. L'altra constatació és que cada vegada més ja no parlem d'un suport concret per a un mitjà (una revista, una web, una ràdio...) sinó de mitjans omnicanal on les xarxes socials també hi tenen un pes determinant. No hi ha una ràdio sense web, una web sense xarxes socials, xarxes socials sense vídeo... En algunes d'aquestes plataformes les confessions religioses ja hi té una presència prou i diversa, però en el món audiovisual no hi ha hagut cap intent reeixit després de l'èxit de les diapositives de Claret dels anys 70 i 80.

D'aquest plantejament en va sortir Animaset, una agència de comunicació per oferir aquests serveis de comunicació i, sobretot, per crear una estructura amb capacitat de producció audiovisual.

El projecte era prou ambiciós per plantejar-lo conjuntament amb altres entitats. Per això, [Animaset](#) es va crear el 2017 conjuntament amb els Missioners Claretians i es va anar a buscar la persona que millor podia liderar aquest projecte audiovisual i comunicatiu: el periodista i productor **Jordi Roigé**.

Poder fer aquests passos també demanava una major fortalesa jurídica del projecte. Fins llavors Catalunya Religió havia funcionat amb un lideratge moral i real del projecte dels copresidents del Consell Editorial, Josep Maria Carbonell i, en una primera etapa Ignasi Garcia i Clavel, i després **Carles Duarte**. Però

legalment depenia d'una associació creada només per donar personalitat jurídica al projecte formada per altres socis. Per això, també el 2017, l'associació que gestionava el projecte es va [transformar](#) en una fundació sense ànim de lucre, la Fundació Catalunya Religió.

Una fundació té una governança clara, més transparència i un control financer extern. Alhora, ofereix avantatges fiscals als donatius; un incentiu pels nombrosos [donants](#) particulars que des del primer dia també han fet viable el projecte. Molts més i més generosos del que mai hauríem pensat.

El canvi va significar també una renovació de les persones jurídicament responsables del projecte incorporant al patronat una triple presència femenina amb qualitats professionals que es complementaven molt bé amb la feina feta: la periodista i acadèmica **Míriam Díez**, l'editora **Núria Iceta**, i l'advocada **Anna Vilà**. En tot aquest procés jurídic cal destacar sobretot el paper de l'actual president de la Fundació Catalunya Religió, Eduard Ibáñez. Tot i que el dia a dia d'un projecte el porti el director, en una fundació els temes de menys fàcil resolució sempre acaben a la taula del president. Un dia en aquest país caldrà fer una homenatge als presidents i membres de patronat que de forma altruista es dediquen a resoldre els problemes dels altres. I posar l'Eduard Ibáñez a primera fila.

Tot aquest procés acaba marcant també l'aparició de l'edició [paper](#) que es va iniciar el 2019. Tots som uns entusiastes del món digital, però el paper continua pesant. Quan l'interès principal és la difusió, el paper fixa les idees. T'acabes trobant Catalunya Religió a sobre la taula i no entre desenes de correus o tuits passatgers. Per això es va posar en marxa un projecte ambiciós que juga a la primera divisió de la premsa gratuïta i que lidera en difusió les publicacions religioses en català. Un projecte gestionat des d'Animaset i en el qual és imprescindible l'eficàcia de **Paris Grau** en la part comercial i la perseverança d'**Àngels Carrió** en l'administració.

Finalment, fidels a la voluntat d'explicar-nos en positiu, l'any passat vam iniciar el [resum setmanal](#) en italià.

Canvi en la direcció, no de direcció

En el món eclesial costa de dir-ho sense ofendre a ningú, però mai he estat partidari de l'eternitat en els càrrecs. Arribats als deu anys era bo un canvi de director. Un director d'un mitjà sempre acaba marcant molt el projecte i no cal esperar que s'esgotin les idees. I, amb motiu dels deu anys de Catalunya Religió, feta al gener la [trobada](#) amb el papa Francesc, ja no es pot demanar més.

Ara ha coincidit que tots els elements feien el relleu possible. El principal element és que hi havia la persona amb sobrades capacitats i experiència per marcar una nova etapa. A més de portar set anys vinculada a Catalunya Religió, la Laura Mor ja pilotava l'edició paper. Ara era l'hora. És un canvi en la direcció, no de direcció.

Per mi ha estat la millor etapa professional de la meua vida. I la que deixo amb més tranquil·litat de saber que anirà bé. No tinc cap dubte del que a partir d'ara serà Catalunya Religió amb la Laura Mor [davant](#) del projecte informatiu. Serà més Catalunya i serà més religió.